N^RO 74.

KURYER LITEWSKI

Za Naywyższym Dozwoleniem

IMPERATORA JMCI CAŁEY ROSSYI

w WILNIE V. S. 15 WRZEŚNIA 1800 ROKU W SOBOTĘ

z Petersburga V. S. 4 Września.

Polityczne okoliczności rozumieć każą JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI, że nastąpi zerwanie z Anglią przyiaźni; przetoż uformuie się pod kommendą Generała Kawaleryi Graffa von der Pahlen armia z pięciu korpusow złożona; pierwszemu pod Goldingen przywodzić ma Generał Infanteryi Baron Sprengporten; tu będą połki kirasyerskie Zabołockiego, Galicina 5; dragoński Kinsona, huzarski Bobyra: muszkietyerskie: Gaure, Deżerwe, Gersdorf, Hartung, Tinkowa, Arseniewa 2; bataliony grenadyerskie: Osipowa, Witowtowa, Guriałowa, połk strzelcow Barkłaia Detolli, batalion artylleryi Kapcewicza z 45 armatami. Służyć będą w tym korpusie od iazdy: Generałowie Lieutenanci Kinsona, Galicin 5; Generał Maiorowie: Bobyr, Zabołocki; od piechoty: Generał Maiorowie: Arseniew 2, Barkłay Detolli, Tinkow, Deżerwe, Hartung, Gersdorf, Gauro.

Drugi korpus pod Lemzel; kommendant Generał Kawaleryi Xiąże Alexander Wurtembergski, połki kirasyerskie Woinowa, Wurtemberg, Golowina, leib huzarski; Tatarski Baranowskiego; regimenta grenadyerow Safonowa, Kerbica; muszkietyerskie Efimowicza, Kononowicza, Fersena, Siedmorackiego; bataliony grenadyerow Lindforsa, Weliaszewa, Mitiuszyna; batalion strzelcow Barkłaia Detolli, batalion artylleryi Begiczewa 1 z 21 armatami, dział 24 od połku Reźwego. Generałowie od iazdy, Baranowski, Woinow; od piechoty Siedmoracki, Safonow, Kerbic, Kononowicz, Efimowicz. Trzeci korpus pod Runffer w kommendzie Cesarzewicza Konstantyna; połki dragońskie Szepielewa, Gudowicza 6, Bezobrazowa; konny Ratiewa; grenadyerskie: Meklemburg, Mamaiew, Palicin, muszkietyerskie: Mickiego, Przybyszewskiego, Baranowskiego 2; bataliony grenadyerskie Pietrowskiego, Aleunina, Griaziewa; batalion strzelcow Iwanowa; batalion artylleryi Kapcewicza z 45 armatami. Generałowie od iazdy Gudowicz, Szepielew, Ratiew, Bezobrazow; od piechoty Przybyszewski Baranowski, Mamaiew, Palicin, Xiąże Meklemburgski Karol, Micki.

Korpus czwarty przy Koporie pod kommendą Następcy Tronu Alexandra; połki Kawalergardow, gwardyi konney, leibhuzarski, leibkozacki, leibkirassyerski, JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI; regimenta piesze leibgwardyi IMPERATORA Jmci, Następcy Tronu ALEXANDRA, Wielkiego Xiążęcia Mikołaia, złączony batalion grenadyerow leibgwardyi; leibgrenadyerski, bataliony grenadyerow Gincela, Eriksona; batalion artylleryi leib gwardyi z 33 armatami; od regimentu zas Begiczewa 1 armat 12. Generałowie od iazdy: Tomicz, Miller 2, Uwarow, Orłow 2; od piechoty: Talizin 2, Maliutin, Kupreianow 2, Kol, Bagration, Hołynski, Sukin 1. Depreradowicz, Mozawski, Koliubakin. Piąty korpus przy Arensburgu pod kommendą Generała Lieutenanta Tuczkowa 1, składa się z połku kirasyerow Gołłowina, grenadyerow Zawaliszyna, muszkietyerow Tuczkowa 1, Chotuńcowa; batalionu grenadyerow Rachmanowa; batalionu artylleryi Reźwego z 21 armatami. Generałowie od iazdy Gołowin, od piechoty Chotuńcow, Zawaliszyn.

Regimentu garnizonowego Somowa Podpółkownik Piraszkow otrzymał rangę Półkownika; garnizonowego Ukołowa Maior Kaszkin Podpółkownikiem, garnizonowego Oiwincowa Półkownik Tomas naznaczony batalionowym kommendantem w Taganrogu; od armii Półkownik Rumiancow tamże kommendantem twierdzy. Kirasyerow Kozensa Maior Kobelacki dla choroby uwalnia się od służby z rangą Podpołkownika i mundurem. Za naywyższym roskazem Generał Prokuror donosi Mohilewskiego Powiatu Szlachciance Erdmanowey proszącey aby Białoruskiego Sądu Głównego 2 Departamentowi nakazano zniszczyć dawność przyznaną w Mohilewskim Sądzie Ziemskim Powiatowym w sprawie iey z Zukowskim o ziemię: pokazuie się z iey prozby, że od wyroku Powiatowego Sądu Mohilewskiego zaniosła apellacyą do Białoruskiego Sądu Głównego, gdzie czy iuż rzecz zakończona lub nie, wiadomo nie iest; iesli więc będzie zakończona, powinna Erdmanowa przynieść żałobę do Senatu porządkiem przepisanym; iesli zaś nie iest, niech czeka sądu, który póki nie nastąpi, niewypada czynić zalecenia Białoruskiemu Sądowi Głównemu, o które prosiła.

z Wiednia 13 Września z Gazety Wiedeńskiey.

Cesarz Jmć d. 7- wieczorem przybył szczęśliwie do główney kwatery armii swoiey w Alt Oettingen. Na zaiutrz Monarcha ogłosić kazał przy parolu, że naywyższą woysk Austryackich kommendę porucza Arcy Xiążęciu Janowi; oświadczaiąc, że jak zawsze pragnoł pokoiu dla dobra poddanych potrzebnego, i teraz w tychże myslach zostaie; jesli jednak podoba się nieprzyiacielowi gwałtownym sposobem zerwać broni zawieszenie, I. C. M. z swoiey strony przedsięweźmie kroki naydzielnieysze ku obronie dziedzicznych Prowincyi. Obiecuie Monarcha względy swoie i nadgrodę bez względu na stopień wszystkim Officyerom i żołnierzom, którzy się w bitwach dystyngwować będą, przypominaiąc światu dawno znaiomą woysk Austryackich stateczność i męstwo. General Maior Stipchitz będzie Generał Adjutantem Arcy Xiążęcia Jana; Maior Inżenierow Lauer Fligel Adjutantem. Zasłużony Monarchii Kawaler orderu Maryi Teresy Vega, towarzysz Akademii Londyńskiey, Gettingskiey, Mogunckiey, Berlińskiey, Pragskiey, Erfurtskiey, w nadgrodę otrzymał dziedziczną dostoyność Barona Imperii,

Ociec S. d. 11. Sierpnia mianował dwóch Kardynałow, Caracciolo z Neapolu, Gonsalvi z Rzymu; pierwszy Piusa 6. w naytrudnieyszych okolicznościach i prześladowaniach nigdy nie odstąpił. Generał Moreau cokolwiek znalazł kosztownych obrazow, posągow, i tym podobnych starożytności zabytkow w pałacu Elektora Bawarskiego, do Paryskiego museum wyprowadzić roskazał. W r. 1704. po bitwie wygraney pod Hochstet, Eugeniusz i Marlborough opanowali Bawaryą; Elektor Maximilian wkrótce potym wyrokiem Rzeskim za wygnańca ogłoszony; Państwa jego aż do r. 1714. zostawały pod władzą Austryackiego Domu; pałace jednak i wszelkie ich ozdoby w całości zachowane odzyskał, gdy z wygnania długiego powrócił. Generał S. Julien oddalony od służby jedzie do twierdzy Carlstad w Croacyi; podobnym

sposobem uwalnia się od obowiązkow Schmidt Generał, w ktorym Arcy Xiąże Karol miał r. 1796. ufność nie ograniczoną; naostatek Generał artylleryi Hrabia Starray osiadł w dobrach swoich niedaleko Pragi. Baron Kray mieć będzie pensyi roczney 4. tysiące złotych Rynskich; daiąc onemu dymiſsyą rada woienna wyraziła, iż Cesarz Jmć osądził za rzecz koniecznie potrzebną innemu Wodzowi woyska swoie powierzyć.

Stracilismy zupełnie nadzieię widzieć Arcy Xiążęcia Karola w obozach; wydane są roskazy, ażeby twierdze Królestwa Czeskiego, jak nayspieſzniey naprawione, w żywność, ammunicye, artylleryą opatrzone były. Papiery naſze spadły iuż na kilka procentow. Margrabia de Gallo przybył tu z Wenecyi. Officyerom i żołnierzom do regimentow powracać zalecono; powiękſzaią się werbunki; na dopełnienie woyska, z Czech mianowicie, ma bydź wzięty dwódziesty człowiek z milicyi; to iuż uczyniono dla armii Bawarskiey, do Włoch zas oprócz kilku połkow pieſzych i konnych; wysyłamy liczną strzelcow dywizyą nowo uformowaną w tey stolicy, do którey zaciągneło się bardzo wiele zacney młodzieży. Krolowa Jmć Neapolitańska często gońcow posyła w różne strony; z Londynu dawno żadnych nie ma wiadomości. Obiecuią nam niektórzy przedłużenie zerwanego broni zawieſzenia, odnowienie negocyacyi, i prędki pokoy, rostropniey iest wstrzymać się do dni kilku; pierwſzy rapport spodziewany z główney kwatery Cesarza Jmci pokaże czego się lękać lub spodziewać nam potrzeba.

z Londynu 5 Września z Gazety Hamburgskiey.

Dnia wczorayszego Kapitan Popham przybył z Coppenhagi; gdy umowę z Dworem Duńskim zawartą nasz potwierdzi, pewnieyszą o niey damy wiadomość, na tey dziś przestaiąc, iż Admiralicya do Deal roskaz posłała, ażeby zabrane Duńczykom statki woienne i kupieckie czym prędzey uwolnione zostały. Podobnym ſposobem nic dokładnego powiedzieć teraz nie możemy o negocyacyach z Francyą, liscie Ministra Talleyrand Perigord do Agenta Otto, i t. d; to pewna że bez zniesienia się z Cesarzem Jmcią traktować nie będziemy. Słychać że iuż Buonaparte zerwać kazał broni zawieszenie z Austryakami; iesli tak iest, nie podobno ażebyśmy bez naszych zprzymierzeńcow z nieprzyiacielem godzić się mieli; tym czasem kuryerowie z Calais do Dower i przeciwnie często biegaią. Piszą z Lisbony że Francya nie żąda iuż od Portugalczykow pieniędzy; lecz zaczepne i odporne chce zawrzeć przymierze; miasto Goa w Indyi wschodniey odebrać dla siebie, i wszystkie porty Portugalskie zamknąć nieprzyiaciołom RPtey, obiecuiąc Dworowi Lisbońskiemu dzierżawę nową w Ameryce południowey. Spodziewamy się ſprawiedliwie, że Xiąże Jmć Brezyliyski na te propozycye da odpowiedź z Anglikami ułożoną.

O eskadrze na którey Pulteney Generał wypłynoł, nie ma naymnieyszych wiadomosci; wnoszą politycy że do Corogne żegluie zamyslaiąc tam zniszczyć lub zabrać okręta i magazyny Hiszpańskie; innych zdaniem Pulteney udał się do Teneriffy lub Indyi zachodniey; inni nakoniec posyłaią go na morze srzodziemne; zdaie się rzecz niewątpliwa, że Abercromby na czele 12 tysięcy żołnierza lądowego poszedł do Egiptu. Krolewic Xiąże de Kent niedawno zawinoł do Plymouth powracaiąc z nowey Szkocyi; młodzieniec ten ma prawdziwe powołanie do stanu rycerskiego; będzie Wielkorządcą Irlandyi. Na mieyscu Admirała Barrington zmarłego Lord Bridport został Generałem woysk morskich Wielkiey Brytannii; po którym Lord S. Vincent wziął rangę tychże woysk Namiestnika. Woyska w obozie pod Windsor zgromadzone rozeszły się na dawne stanowiska. Generał Knox roku zeszłego zakładnik u Generała Brune otrzymał Wielkorządy Jamaiki. W porcie Bresteńskim nieprzyiaciel ogromne czyni przygotowania do wyprawy taiemney; z naszey strony Lord S. Vincent pilnie uważa obroty Admirałow Hiszpańskich i Francuzkich. Papiery kraiowe ſpadaią niespodzianie.

W r. 1799 dochody Irlandzkie wynosiły millon 900 t. FS. wydatki 5 millionow; w r. teraznieyszym dochody 2 milliony 700 t. FS; wydatki blisko 6 millionow. Wice Król Margrabia Cornwallis drogę publiczną robić kazał przez Hrabstwa Wicklow, Carlow, Wexford, tak iż z Dublinu do Waterford podróżni ledwie dziś mil 20 mieć będą. W pomienionych powiatach lud był zupełnie dziki, iako od wszelkich kommunikacyi daleki; woysko do pracy iest wzięte; żołnierz na dzień bierze po dwa złote oprócz gaży ſwoiey, Officyerowie 10 złotych. Umarła niedawno małżonka Admirała Howe zostawiła maiątku na 400 t. FS. Według wiadomosci z Chin odebranych, nagle wezbrana rzeka Hoango niezmierną ſzkodę uczyniła; Cesarz z tego względu uwolnił wiele Prowincyi od płacenia podatkow. Agent kompanii Wschodnio Indyiskiey w Siryi doniosł, że w ostatniey bitwie pod Cairem Francuzi 15 tysięcy Turkow zabrali w niewolę; Francuzow z ich zprzymierzeńcami w boiu, i przez dni potym 40, póki Nasouf trzymał stolice Egiptu, zginąć miało do 3 tysięcy; nie licząc 4 tysięcy Frankow, Chrześcian, i Turkow podeyrzanych, których tenże zamordować kazał; miasto Caire odmieniło się teraz w rozległą pustynię.

z Paryża 7 Września z Gazety Courier du Bas Rhin.

Goniec dzis przybyły z Departamentow południowych przywiozł pierwszemu Konsulowi rapporta dawno oczekiwane od armii wschodniey. W pierwszym donosi Menou o zamordowaniu Generała Kleber, i karze przykładney iaką odniosł morderca ze wszystkiemi ſpólnikami. W drugim opisane ſą czynności armii Francuzkiey w Egipcie zacżowszy od traktatu w Larisch zawartego, i stan iey teraznieyszy, który ma bydź wielce pomyślny. Menou wydał do woyska odezwę, w którey doniosłszy o zamordowaniu Klebera, siebie ogłasza następcą iego; następuie zatym wyrok woyskowey Kommiſsyi dany przeciwko zabóycy i ſpólnikom. W drugiey proklamacyi nowy kommendant tłumaczy żołnierzom pobudki rządowe w przedsięwzięciu Egiptskiey wyprawy. Prowincye tey krainy Girge i Aſsuan ustąpione ſą Muradowi z Beiow Mammeluckich naypierwszemu, który one posiada iako Xiąże i Rządca imieniem RPtey Francuzkiey. Dokładnieysze tych wiadomości opisanie ma bydź podane całemu narodowi dawnym zwyczaiem.

Wypowiadaiąc broni zawieſzenie Austryakom w Niemczech i we Włoſzech Wodzowie Francuzcy podać mieli następuiące oswiadczenie woysku swoiemu: ponieważ Cesarz Jmć nie chciał podpisywać przedugódnych warunkow pokoiu, na które się zgodził pełnomocnik iego w Paryżu, rząd Francuzki widzi się bydź przymuſzonym do popierania woyny. Kroki nieprzyiacielskie za dni 10. rospoczęte będą; z krótkiego czasu korzystaiąc Generałowie przeyrzą regimenta wſzystkie, ażeby żołnierz był gotowym ruſzać i walczyć za pierwſzym hasłem. Generał en chef Maſsena niedawno powróciwſzy ze Włoch był widziany na teatrze z Małżonką pierwſzego Konsula i Generałem Murat. Następca Brune w odezwie swoiey do armii dał poprzednikowi nazwisko niezwyciężonego. Berthier gdy iuż miał wstępować na granicę Hiſzpańską, potkany był od kilku Departamentowych Prefektow; zgromadzone Damy ofiarowały onemu wieniec laurowy; przyioł z grzecznością sobie zwyczayną dar Berthier, oswiadczaiąc, że ten się należy woysku Włoskiemu, które z nim zwyciężyło pod Marengo.

Macdonald dziś rano wyiechał do Szwaycarow; naymłódſzy brat Konsula, Ludwik Buonaparte miał pospieſzyć za Adjutantem Duroc do Berlina. Lucian Minister zalecił Prefektom, ażeby z każdego Departamentu przysłali trzech obywatelow znacznieyſzych na d. 21, w ktorym RPta Francuzka rok od założenia swoiego 9. ma zaczynać. Każdy z 12. Szuanow przed kilko dniami prezentowanych

publicznie w naſzey ſtolicy, jednego z synow swoich odda do Pritaneum gdzie kolztem skarbowym edukowani bydź maią. Słychać że pierwſzy Konsul ma jeſzcze raz trzeci stawać na czele armii we Włoſzech: to pewna iż Gwardyą jego wybrani Officyerowie ćwiczą w manewrach naypilniey; jako wkrótce maiącą wyciągnąć do obozow za granicę. Powiadano że Carnot miał urząd swoy zdać Ob. Servan, który dawniey był Ministrem woiennym; lecz to się nie potwierdziło; wiele zaiste straciłaby Oyczyzna pozbawioną będąc usług męża tak doświadczonego, jakim jest Carnot. Generał Augereau odprawiwſzy z nim, i pierwſzym Konsulem kilka długich konferencyi, wyiechał do Niemiec na Bruxelles.

W Bordeaux wiadomość przyſzła z S. Domingo, że Murzyn Touſsaint jako General en chef roskazał obywatelom całey wyspy wnosić podatek do skarbu publicznego, i inne wydał urządzenia trwożące Kolonistow. Król Jmć Katolicki pierwſzemu Konsulowi przysłał 16. pięknych koni w podarunku; General Berthier w przypadku woyny stanie na czele armii Hiſzpańskiey przeciwko Portugalczykom. Jest nadzieia że po zawartym pokoiu z Algerem wyspa Malta przez Barbaryiskie okręta będzie w żywność opatrywana. Angielska eskadra pod wyspą Belleisle krążąca pomnożyła się do 15. okrętow liniowych. General Lacombe S. Michel z Grenoble do Turinu wyprowadził 1500 kanonierow, 2. tysiące koni pod artylleryą, i wiele ciężkich armat na d. Sierpnia 25. Jednak nie zginęła zupełnie nadzieia pokoiu; do Anglii teraz liczny gońcow posyłamy.

z Medyolanu 26. Sierpnia z Gazety Frankfortskiey.

General en chef Maſsena wyieżdżaiąc z miasta naſzego do Francyi wydał proklamacyą; dziękuie armii całey za położoną ufność w swoim Wodzu; w tenczas naybardziey, gdy długie i przykre w Genui oblężenie wytrzymywał; a chociaż składaiąc naywyżſzą kommendę we Włoſzech, składa razem ciężar wielki; jednak bez uczucia żalu oddalić się nie może od żołnierza z którym tylekroć walczył i zwyciężał. Tegoż dnia General Brune donosi armii o swoim przybyciu, i ostrzegł że żołnierz gotowym bydź powinien do nowey walki, jeśli pokoy nie nastąpi. Miasto Luca zostało przy Francuzach; uznali nakoniec Austryaccy Wodzowie, że za linią leży. Zaden z Francuzkich Generałow do rozmaitey posługi nie był użytym w krótkim czasie tyle razy jak Brune General; r. 1798. zaczoł woynę z Szwaycarami; zostawiwſzy do kończenia dzieło Schavenburgowi, sam do Włoch pospieſzył, i woysko przyioł przeciwko Maſsenie zbuntowane; tegoż roku przeſzedł do Hollandyi; zkąd po zakończoney kampanii przeciw Xiążęciu d' Jork wezwany do Paryża przez Konsula Buonaparte, umieſzczony w Radzie stanu, otrzymał kommendę w Departamentach zachodnich, woynę Vendeyską zgasił, drugą rezerwę w Dijon uformował; i powtórnie kommendantem został we Włoſzech.

z Auszpurga 2. Września z Gazety Frankfortskiey.

Po zerwanym broni zawieſzeniu woyska Francuzkie w rozmaitych mieyscach razem i bardzo spieſznie rzekę Lech przechodzą ciągnąc do Bawaryi, mianowicie zaś pod Landsberg i Donawerth; gwardya Generała en chef Moreau do Munich pociągnęła. Deputowani cyrkułu Szwabskiego zgromadzeni w mieście naſzym, na pismie przełożyli Wodzowi Francuzkiemu stan dzisieyſzy kraiu swoiego, który od początku tegoroczney kampanii zapłacił iuż więcey 22. millionow liwrow kontrybucyi; nowe jeſzcze składać musi; proſzą więc Deputowani, azeby Moreau 6. ustąpił millionow; odpowiedź bardzo jest ciekawą w dzisieyſzych okolicznościach; tym czasem woienni Kommisarze nakazali pomienionemu cyrkułowi dostarczyć przez rekwizycyą 2400. wołow, 34. tysiące centnarow pſzenicy, 11. tysięcy żyta, 30. tysięcy siana, 30. tysięcy worow owsa; to wſzystko w dniach 30, pod boiaźnią exekucyi woyskowey. Cała armia Francuzka bierze za dni kilka mundury nowe: biały piechota, czerwony jazda, popielaty huzarowie, niebieski artylleryа.

z Strasburga 31. Sierpnia z Gazety Frankfortskiey.

General S. Suzanne ma doglądać oblężenia twierdz Niemieckich Philipsburga, Ulm, Ingolstadu; 4. na to są przeznaczone dywizye; w armii Generała Moreau mieysce iqh Augereau zastąpi. Lecourbe dni kilka tu chorował; przychodzi do zdrowia, i w krótce do obozu wyiedzie; dywizya jego opuſzcza Voralberg i Grisonow, armii ciągnącey z Macdonaldem. Dziś pospieſzył do Niemiec General Lahorie, który z Graffem Dietrichstein umowę w Parsdorf podpisywał. Dnia zaś wczorayſzego jeſzcze liczny transport artylleryi i ammunicyi posłano do Szwabii. W Dijon powſzechne jest rozumienie, że dwie dywizye od drugiey rezerwy pozostałe w okolicach pomienionego miasta póydą nie do Szwaycarow lecz do Włoch; jeśli zaś Maſsena przybędzie do Voralbergu maiąc Tirol podbiiać, Macdonald póydzie do Neapolu; lecz pogłoska o przełożoney Oycu S. potrzebie przeyścia przez kray Rzymski woysk Francuzkich, nie potwierdziła się późnieyſzym ze Włoch doniesieniem.

z Stuttgardu 1. Września z Gazety Frankfortskiey.

Woyska Francuzkie w krain Wurtemburgskim niedawno rozłożone, odebrały roskaz pospieſzać do Bawaryi; grenadyerowie już ruſzyli, General Richepanse przybyły z Auſzpurga wyiechał do Goeppingen, dokąd ściągaią wſzystkie regimenta; dywizya jego dotąd zaięta opasaniem Ulm twierdzy, póydzie do głównego obozu; inne które w okolicach Kempten stały, posłano do granic Tirolskich. Z Lausanne do Voralbergu przybyły dwie nowe dywizye, każda od 5. tysięcy żołnierza.

Od granic Niderlandu 2. Września z Gazety Courier du B. R.

18. Półbrygada letkiey piechoty, która pod Maſseną służyła w Liguryi, przyſzła do Maestrichtu; na początku kampanii liczyła 2400. żołnierzy; dziś ma ledwie 300; ztąd sądzić łatwo, jak była krwawą ta we Włoſzech kampania. W Amsterdamie 40. domow kupieckich zapisały bankructwo po odebraney wiadomości o zerwanym broni zawieſzeniu.

z Ratisbony 1. Września z Gazety Hamburgskiey.

Dnia wczorayſzego General Daultanne kommenderuiący w mieście naſzym z główney kwatery odebrał roskaz wypowiedzieć Austryakom zawieſzenie broni; wysłał więc natychmiast Officyera do Graffa Klenau na lewym brzegu Dunaiu stoiącego; dziś wſzelkie kommunikacye przerwano z obu stron, ſzczęściem kilko godzinami pierwey Austryacy 600. wołow Węgierskich do miasta wpuścili, nie wiedząc co wkrótce nastąpić miało. Spodziewamy się za dni kilka przybycia Generała Grenier z Auſzpurga, i 6. tysięcy Francuzow, któremi jego dywizya ma bydź wzmocnioną. Baron Rechberg i Kawaler Bray Posłowie pełnomocni Elektora Jmci Bawarskiego do Berlina i Londynu niedawno wyiechali. Odnawia się pogłoska, że Arcy Xiążę Karol ma raz jeſzcze dokazywać na czele armii Austryackiey. Z Frankonii całey znacznieysi mieſzkańce wyieżdżaią, Biskup Bambergski udał się do Saxonii; znaydującą się w stolicy jego Kommiſsyą werbunkową wyprowadzili Austryacy. Zbliża się już artylleryа Francuzka na dobycie cytadelli Wurtzburgskiey przeznaczona.

z Constantinopola 9. Sierpnia z Gazety Courier du Bas Rhin.

Milczy dawno Porta o czynnościach armii

ſwoiey przeciw Egiptowi; żadney wiadomości nie ogłaszaiąc urzędownie od tego czasu, iak Wezyr Wielki po zerwaniu kapitulacyi został porażonym, a zwycięzca Kleber wszedł ſzturmem do Cairu; ieńcow kilka tysięcy odesłano nam do Jaffy. Kapitan Basza i Sidney Smith nic ieszcze nie przedsięwzieli przeciw Alexandryi i innym nadmorskim miastom; zamordowanie Klebera żadney wątpliwości nie podlega; względem Generała Menou nic pewnego. Opisawszy dawniey odmiany zaszłe w Ottomańskim Państwie za rządow Selima 3, daiemy krótką wiadomość o Ministrach iego.

Husſein sprawował urzędy pałacowe przed wstąpieniem na tron pomienionego Monarchy; ten go wyniosł na stopień Wielkiego Admirała; nie znał Kapitan Basza co to iest morze i okręta; chęć sławy, applikacya, i łaska Pańska wszystko zrobiły. do reformy Departamentu morskiego użył Francuza Le Brun; ten Turkom zbudował wiele pięknych okrętow, naprawił dawne warstaty, opatrzył arsenały i zbroiownie obyczaiem Europeyskim; Husſeim wydatku nieoszczędzał. Lecz nie ſame tylko okręta morską narodu potęgę stanowić zwykły; trzeba ieszcze doświadczonych Officyerow i maytkow; tych Turkom dać nie mógł Le Brun; lud morski zostaie do dziśdnia w dawnieyszym nieoświeceniu i niekarności. Teraz Husſein chociaż zaślubiony z córką Abdul Hamida nie ma dawnieyszego w radach Sułtańskich znaczenia: Departamentem ſwoim włada absolutnie; człowiek wzrostu małego, nie piękny, bogaty używa dostatkow wspaniale, hoyny iest, lubi obyczaie Europeyskie. O militarnych iego talentach mieć wielkiey opinii nie podobno, wspomniawszy iak woiował z Paswanem Oglou; morska też kampania przeciwko Francuzom w Egipcie chwały onemu nie przyniosła.

Isouf Aga Kyaya umie z okoliczności i łaski Pańskiey zręcznie korzystać. On właściwie rządzi Monarchią Ottomanow. Matka Selima 3 kredytem i powagą ſwoią potężnie wspiera tego Ministra. Przebiegły w intrygach dworskich, chwycił się nowości, nadzieię maiąc że ich wprowadzenie do Turcyi stanie się dla niego źrzódłem niewyczerpanym dostatkow. Trzeci Minister Sophian Aga od pałacowych posług do publicznych wzięty z Kapitanem Baszą, chociaż może naywięcey u Selima 3, nigdy iednak nie pragnoł wysokich urzędow, cudzym nauczony doświadczeniem, że tu większe niebespieczeństwo, pewnieysza zguba niż kredyt i bogactwa. On iest protektorem w Szaraiu wszystkich Wezyrow i Baszow bogatych; tym ſposobem ſam zebrał niezmierne skarby; na niskim zostaiąc stopniu, iest przecie członkiem naywięcey wpływaiącym do interesſow publicznych...

Czwarty Minister Mehemet Chelebi, Kusse Kiaya czyli kozią brodą nazwany, ma więcey od swoich towarzyſzow przemysłu i dowcipu; nic zastanowi go naywiękſza trudność, wſzystko mu łatwo przychodzi; był Ministrem woiennym, był Podskarbim armii w obozach; w kredycie u Dworu nie zachwiany; on pierwſzy zaczoł myślić o wprowadzeniu zbawiennych i pożytecznych odmian do kraiu; on wſzystkie zwyciężył przeſzkody, zapobiegł wyniknąć mogącym w domu rozruchom, zwyciężył po części przynaymniey zastarzałe wiekiem przesądy współziomkow swoich; dla dobra kraiu zniosł ich wzgardę i nienawiść.

z Wurtzburga 6. Września z Gazety Frankfortskiey.

Francuzi na lewym brzegu Menu stoiący zgromadzaią się w dywizye; pod Ochsenfurt czynią gotowość do przeyścia na brzeg prawy. Nasz Xiąże Biskup wyieżdżaiąc za granicę na pismie przełożył poddaństwu konieczną dla siebie potrzebę oddalenia się z kraiu nieprzyiacielskim wtargnieniem zagrożonego, zalecaiąc abyśmy się spokoynie zachowali, jak r. 1796. gdy Generał Jourdan tu się znaydował. Według uczynionego rozkładu kray Wurtzburgski do kontrybucyi na Frankonią narzuconych dać powinien półtora milliona liwrow, 2 tysiące wołow, 2 tysiące centnarow zboża, 200 koni; nastąpi bez wątpienia wkrótce inna rekwizycya; Moreau proszony od stanow Szwabskich ażeby zmnieyszył kontrybucyą ich Cyrkułowi nakazaną, nic uczynić nie chciał.

z Pragi 6 Września z Gazety Hamburgskiey.

Jak tylko przyszła wiadomość, iż Cesarz Jmć pragnie mieć u nas uformowaną strzelcow narodowych dywizyą, natychmiast we wszystkich powiatach Królestwa Czeskiego ochotnicy stawaiąc przed urzędnikami licznie podawać zaczeli imiona ſwoie; naybardziey iednak dystyngwowali się gorliwością obywatele miast znacznieyszych, gdzie więcey nad przepisaną liczbę strzelcow zebrano bez trudności; wielka iest u wszystkich gorliwość ku ubronie Oyczyzny, mianowicie teraz kiedyśmy odebrali wiadość o zerwanym przez nieprzyiacioł broni zawieszeniu. Kompania strzelcow zebrana w naszey stolicy do Egry wyszła. Ze Lwowa codziennie przychodzą liczne transporta rekrutow.

Od Litewskiego Gubernskiego Rządu ogłasza ſię, aby wszyscy Pretensorowie i Sukceſsorowie zmarłego Porucznika Cypriana Bułhaka; pierwſi dla uzyskania ſatysfakcyi w swych pretensyach, a drudzy dla odebrania ſpadłey ſukceſsyi w ciągu dwóch mieſięcy stawali do Sądu Ziemskiego Wileńskiego. Mca 7bra 7 d. 1800. roku.

Jest do przedania na wieczność Kamienica WJP. Lebiediewa Maiora za Tatarską bramą pod Nr. 664 leżąca, porządnie umeblowana, z ogrodem warzywnym, staynią, wozownią, sklepami, ſadzawką, i wszelkiemi wygodami Cena iey trzydzieści tyſięcy złotych Polskich; życzący kupić niechſię uda do zarządzaiącego domem pomienionym.

Jest do przedania na wieczność kamienica trzypiątrowa JP. Sandeckiego na wielkiey ulicy Zamkowey pod N. 190 leżąca, z sklepami, staynią, wozownią, i wszelkiemi wygodami; ktoby ią ſobie nabyć pragnoł, może ſię umówić z Właścicielem, który zawsze przytomny znayduie ſię w pomienioney kamienicy.

Jeśliby kto chciał zakupić Aptekę z towarami, medykamentami i naczyniem całkiem lub częściami za cenę dość mierną; może ſię zgłoſić do Andrzeia Koczyka maiącego własny w mieście Wilnie dom w Cyrkule trzecim pod N. 433.

W przyszłym mieſiącu Październiku zaczyna ſię kwartalna prenumerata Kuryera Litewskiego; na mieyscu wzięty kosztuie rocznie złotych 60, z pocztą 80 złotych; wydawany będzie iak dotąd we Srzodę i Sobotę o godzinie trzeciey z południa w drukarni JJXX. Piarow.